

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den XXX
[...] (2011) XXX udkast

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
om Bulgariens fremskridt inden for rammerne af mekanismen for samarbejde og kontrol

DA

DA

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om Bulgariens fremskridt inden for rammerne af mekanismen for samarbejde og kontrol

1. INDLEDNING

Formålet med mekanismen for samarbejde og kontrol¹, som blev oprettet ved Bulgariens tiltrædelse af EU, er at bistå Bulgarien med at etablere et upartisk, uafhængigt og effektivt retsvæsen og administrativt system. At ændre retsvæsenet og retssystemet for sikre en yderligere tilnærmelse til andre medlemsstaters retsvæsen og retssystem er en national opgave. Det kræver, at regeringen udarbejder og fremsætter forslag til en række vigtige rammelove, at parlamentet vedtager dem, og at retsvæsenet ændrer sine procedurer og praksis for at gennemføre dem efter hensigten. Mekanismen for samarbejde og kontrol har siden 2007 spillet en vigtig rolle med at støtte Bulgarien i arbejdet med at etablere strukturerne i et moderne retsvæsen. Mekanismen for samarbejde og kontrol er til tider blevet anfægtet og kritiseret af den ene eller anden part i denne nødvendige nationale konsensus, men i dag erkendes det i vid udstrækning, at den har været med til at fremme ændringer i positiv retning. Den bulgarske regering har vist beslutsomhed og vilje til at sætte gang i reformprocessen. På fem år er man gået fra at lægge hovedvægten på udarbejdelse og vedtagelse af love til at lægge den på gennemførelsen af disse love. De elementer i den retlige ramme, der nødvendige med henblik på reformen, er nu i vid udstrækning på plads, men endnu ikke fuldført. Som det vil fremgå af denne rapport, bør de næste skridt, det er nødvendigt at tage i denne proces, fokusere på retsvæsenets og politiets gennemførelse af de nye love.

Dette er den femte årsrapport siden oprettelsen af mekanismen for samarbejde og kontrol². I sommeren 2012, fem år efter oprettelsen af mekanismen for samarbejde og kontrol, vil Kommissionen foretage en overordnet vurdering af de fremskridt, Bulgarien har gjort inden for rammerne af denne mekanisme siden landets tiltrædelse af EU, og den vil i lyset af denne vurdering fremsætte hensigtsmæssige forslag. Denne rapport indeholder en række specifikke henstillinger, der skal hjælpe Bulgarien med at forberede denne overordnede vurdering.

¹ Kommissionens beslutning 2006/929/EF af 13. december 2006 om oprettelse af en mekanisme for samarbejde og kontrol vedrørende Bulgariens fremskridt med opfyldelsen af specifikke benchmarks på områderne retsreform og bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet (EUT L 354 af 14.12.2006, s. 58).

² Rapporten er baseret på det materiale, som de bulgarske myndigheder regelmæssigt har fremsendt bl.a. som svar på detaljerede spørgeskemaer fra Kommissionen. Kommissionen er i sit arbejde blevet bistået af uafhængige eksperter og har også kunnet trække på dokumentation og materiale fra forskellige andre kilder. Det ledsagende arbejdsdokument indeholder Kommissionens detaljerede vurdering af de fremskridt, der er gjort, hvad angår hvert af de benchmark, der er fastsat i beslutningen om mekanismen for samarbejde og kontrol.

2. REFORMPROCESSEN I BULGARIEN

Resultater og udfordringer

Siden Kommissionens seneste rapport fra juli 2010 har Bulgarien styrket det øverste retsråd og forbedret reglerne for udnævnelse, uddannelse, bedømmelse og forfremmelse af dommere. Bulgarien har taget skridt i retning af at forbedre forebyggelsen af interessekonflikter. Der er blevet iværksat en reform af politiundersøgelser, og der er blevet truffet beslutning om at oprette en særlig domstol for organiseret kriminalitet. Parlamentet har fået forelagt en ny lov om konfiskation af aktiver, men forkastede den den 8. juli. Der er blevet udarbejdet ændringer til loven om offentlige indkøb. De første resultater af ændringen af strafferetsplejeloven forelå i foråret 2011, og virkningerne af det øverste retsråds overvågning af sager på højt plan er synlige. Der er blevet truffet dom i adskillige sager om organiseret kriminalitet og korruption. Samtidig er antallet af domfældelser i sager vedrørende organiseret kriminalitet og svig med EU-midler steget.

I Kommissionens vurdering påpeges der imidlertid en række store udfordringer. Siden sidste sommer har en række frifindelser i sager på højt plan vedrørende korruption, svig og organiseret kriminalitet vist, at der er alvorlige mangler ved praksis inden for retsvæsenet i Bulgarien. Disse mangler har ikke været genstand for en ordentlig analyse eller opfølgning fra ledelsen for retsvæsenet, det øverste retsråd, statsanklageren og formanden for kassationsdomstolen. Selv om den ændrede lov om retsvæsenet, der blev vedtaget i december, øger retsvæsenets ansvarliggørelse, er loven endnu ikke blevet gennemført efter hensigten. Der er blevet stillet spørgsmålstejn ved kvaliteten af og åbenheden i forbindelse med flere vigtige udnævnelser i retsvæsenet siden begyndelsen af dette år, hvilket har ført til hidtil usete offentlige protester og en debat om, hvorvidt forfatningen eventuelt bør ændres. Derudover følges der stadig ikke systematisk op på påstande om korruption inden for retsvæsenet, således som Kommissionen har henstillet.

Generelt finder Kommissionen, at den bulgarske regering har vist vedvarende politisk vilje og beslutsomhed til at forfølge sin reformstrategi. Det vil være nødvendigt at fastholde denne vilje på alle områder, hvor lovgivningen er blevet forbedret, og der er oprettet nye strukturer. Dommernes faglige organisationers og civilsamfundets stærkere engagement understøttes også af det øgede krav i offentligheden om en uigenkaldelig reform. Retsvæsenets ledelse har imidlertid endnu ikke udvist reel vilje til en gennemgribende retsreform, så det skyldes ikke kun manglerne i forbindelse med retspraksis og straffeloven, at det tager så lang tid at gøre fremskridt.

Reform af retsvæsenet

Med ændringerne af *loven om retsvæsenet* i december har Bulgarien skabt retsgrundlaget for vigtige strukturelle forbedringer af retsvæsenet. Ændringerne medfører forbedringer af procedurerne for udnævnelser, uddannelse og bedømmelse og en styrkelse af integriteten. Disse forbedringer må anses for at udgøre et vigtigt skridt hen imod at virkeliggøre to af de langsigtede mål for Bulgariens strategi for reform af retsvæsenet: øget ansvarliggørelse og større professionalisme inden for retsvæsenet. Der kræves en betydelig indsats i den følgende periode for at gennemføre disse nye retsbestemmelser. Der er behov for mere specialiseret

uddannelse. Der bør i den forbindelse fokuseres på bl.a. at forbedre den undersøgelseskapacitet, der er nødvendig for effektivt at bekæmpe korruption og organiseret kriminalitet, navnlig hvad angår komplekse økonomiske og finansielle undersøgelser. Generelt vil det være nødvendigt, at det øverste retsråd udviser en stærk vilje til reform ved at omsætte de nye love i praksis for derved effektivt at styrke ledelsen af retsmyndighederne, ikke mindst hvad angår fordelingen af arbejdsbyrden, i tæt samarbejde med justitsministeriet, faglige organisationer og civilsamfundet.

I forbindelse med *udnævnelser i retsvæsenet* mangler den nødvendige grad af gennemsigtighed og troværdighed stadig. Det øverste retsråds udnævnelse i november 2010 af en højtstående dommer skabte bekymring, hvad angår manglen på gennemsigtighed og konkurrence. Ikrafttrædelsen i januar 2011 af de nyligt ændrede bestemmelser i loven om retsvæsenet har desværre endnu ikke forbedret situationen, hvad angår udnævnelsen af højtstående dommere, som stadig sker i henhold til de gamle regler og uden reel vurdering af kandidaternes professionelle kvalifikationer, lederevner og personlige integritet. Desuden opstod der efter en nylig udnævnelse påstande om interessekonflikt og proceduremæssige uregelmæssigheder i en verserende retssag, som den udvalgte kandidat var ansvarlig for. I protest herimod tog to medlemmer af det øverste retsråd deres afsked, idet de kritiserede, at beslutningen om udnævnelserne var truffet på forhånd. Den efterfølgende mobilisering af dommernes faglige organisationer og civilsamfundets opfordring til reform af det øverste retsråd sender et vigtigt signal om, at der er støtte til reformen af retsvæsenet. Det er positivt, at civilsamfundet har anbefalet, at der afholdes offentlige debatter, og at navnene på kandidaterne annonceres på et tidligere tidspunkt. For med held at gennemføre reformen af retsvæsenet er det nødvendigt at udnævne meget kompetente og stærkt motiverede dommere, hvis integritet ikke kan drages i tvivl, ved brug af gennemsigtige procedurer, navnlig ved udnævnelser til den nye specialdomstol for organiseret kriminalitet.

Spørgsmålet om *ansvarliggørelsen af retsvæsenets aktører ved udøvelsen af deres embede* er fortsat et område, der vækker alvorlig bekymring. Siden Kommissionens seneste årlige vurdering er der blevet indledt adskillige nye disciplinærsager, og to dommere er blevet ekskluderet fra retsvæsenet. Samtidig bliver påstande mod dommere ikke systematisk undersøgt af retstilsynet, og visse disciplinærstraffe forekommer alt for milde. Anklagemyndigheden indleder stadig ikke systematisk strafferetlige undersøgelser mod dommere, når der forelægger påstande om korruption. Det øverste retsråds beslutning i juni om at lade en dommer, der har flere disciplinærsager bag sig, indgå i rekrutteringspanelet for den nye særlige straffedomstol vækker alvorlig bekymring. Generelt mangler der en ensartet disciplinær praksis. Disse problemer er fortsat en vigtig faktor, der underminerer offentlighedens tillid til retsvæsenet.

Hovedudfordringen for det bulgarske retsvæsen bliver at forbedre *retsvæsenets praksis*. Ændringerne af strafferetsplejeloven i foråret 2010 og det øverste retsråds strenge overvågning af sager på højt niveau har i nogle tilfælde givet positive resultater. I sidste rapporteringsperiode er der i ni af de sager, Kommissionen har holdt øje med, blevet truffet afgørelse ved en domstol, herunder fire endelige domme.

Trods visse punktindsatser har retsvæsenet dog ikke gjort en alvorlig indsats for at efterkomme Kommissionens henstillinger på dette område. Manglerne i retsvæsenets praksis er ikke blevet systematisk analyseret og afhjulpet, og der er ikke blevet iværksat overordnede uddannelsesprogrammer og ordninger med coaching. Det vækker stor bekymring, at retsvæsenets ledelse, det øverste retsråd, statsanklageren og kassationsdomstolens formand generelt indtager en passiv holdning, hvad angår de betydelige mangler i retsvæsenets praksis. Der er behov for at forbedre retsvæsenets praksis og reformere forvaltningen, strukturerne og samarbejdet mellem retsvæsenet og andre efterforskningsorganer, herunder politiet. Retsvæsenet og regeringen bør sammen med civilsamfundet samarbejde om at indkredse og afhjælpe eksisterende mangler og flaskehalse, samtidig med at de fuldt ud respekterer retsvæsenets uafhængighed.

Bekæmpelse af organiseret kriminalitet

Bulgarien har siden Kommissionens seneste årsrapport videreført *politireformen*. En omorganisering af de kompetente politidirektorater har ført til en integration af det operative og det efterforskende politiarbejde og en væsentlig stigning i antallet af politiefterforskere. Bulgarien bør fortsætte sine bestræbelser, hvad angår politireformen, og knytte den til en bredere reform af forundersøgelserne. Det vil kræve et effektivt operationelt samarbejde med anklagermyndigheden og andre myndigheder, anvendelse af princippet om fælles team i forbindelse med alle alvorlige straffesager og investering i udstyr og specialuddannelse.

Trods politiets fortsatte indsats for at bekæmpe organiseret kriminalitet er det nødvendigt i betydelig grad at forbedre de overordnede *resultater*. Selv om de fælles team vedrørende organiseret kriminalitet har opnået, at der er blevet rejst tiltale mod vigtige grupper inden for organiseret kriminalitet, og i nogle sager er der blevet afsagt dom, er andre vigtige sager mundet ud i frifindelser, siden Kommissionen udsendte sin seneste årsrapport. I ankesager er der blevet afsagt hårde fængselsdomme, men i en vigtig sag vedrørende organiseret kriminalitet er dommene endnu ikke blevet fuldbyrdet. Der er konstateret svagheder i forbindelse med indsamlingen af bevismateriale, beskyttelsen af vidner og efterforskningsstrategierne samt overordnede finansielle undersøgelser og sikring af aktiver. Statsanklageren bør systematisk analysere årsagerne til frifindelser i sager på højt niveau, fremsætte henstillinger for behandlingen af fremtidige sager, når der er konstateret mangler i proceduren, og anke domme om frifindelse, når det fremgår, at domstolene ikke har vurderet det fremlagte bevismateriale ordentligt.

Siden Kommissionens seneste årsrapport har Bulgarien besluttet at reformere de retslige strukturer, der behandler sager vedrørende organiseret kriminalitet. Der vil i januar 2012 blive oprettet *en særlig straffedomstol og anklagemyndighed*. I forbindelse med forberedelserne til etableringen af den specialiserede struktur vil det være vigtigt at sikre dens effektivitet og uafhængighed. Navnlig bør domstolen ikke tildeles flere sager end den har personale til, således at den kan sikre en hurtig og effektiv efterforskning, retsforfølgning og domfældelse i sager om organiseret kriminalitet. Domstolen skal have et erfarent personale, hvis integritet og faglige erfaringer der ikke kan sættes spørgsmålstegn ved. Princippet om fælles team bør opretholdes i forbindelse med retsforfølgningen.

Siden Kommissionens seneste årsrapport har de bulgarske myndigheder fortsat deres planer om at styrke *konfiskationen af aktiver* i overensstemmelse med Kommissionens henstillinger. Der blev i samarbejde med Europarådet udarbejdet en ny lov, men parlamentet forkastede den. Forslaget indeholder bestemmelser om konfiskation af aktiver uafhængigt af, om der falder en straffedom eller ej. Det indeholder desuden bestemmelser om, at der rutinemæssigt skal kunne foretages kontrol af højtstående tjenestemænds og politikeres aktiver. Det er nødvendigt, at Bulgarien hurtigt vedtager denne lov om konfiskation af aktiver, selv om den for nylig blev forkastet af parlamentet. Det er stadig nødvendigt at tage fat på andre svagheder i forbindelse med konfiskation af aktiver: aktiverne skal indkredses og sikres i de tidlige fase af undersøgelserne, før deres ejere kan nå at skjule eller flytte dem. Med henblik herpå skal der indledes et effektivt samarbejde mellem kommissionen for konfiskation af aktiver, finansielle institutioner, administrative myndigheder og anklagemyndigheden, inklusive de fælles team.

Bekæmpelse af korruption

Bekæmpelsen af korruption på højt niveau har endnu ikke givet overbevisende resultater. Der er blevet afsagt få endelig domme på dette område, der er blevet fuldbyrdet, og der er ingen tegn på, at der gøres en aktiv målrettet indsats for at bekæmpe korruption på højt niveau.

Siden sidste sommer er der blevet afsagt to betingede domme i sager om svig og korruption på højt plan. To sager mod tidligere ministre endte med frifindelse. Der har været problemer og forsinkelser i retten i forbindelse med to andre sager, der involverer en tidligere minister og en højtstående tjenestemand³. To ankesager vedrørende svig med EU-midler og hvidvaskning af penge, der blev rapporteret om sidste år, verserer stadig, uden at der sker meget. Anklagemyndigheden har indstillet en række sager, der involverede EU-midler, selv om OLAF og retsmyndighederne i en anden medlemsstat havde fremlagt materiale, der tydede på, at der var tale om svig. Siden Kommissionens seneste årsrapport er der i Bulgarien sket frifindelse i en række vigtige sager om svig og korruption. Et medlem af parlamentet er blevet frifundet i en sag om interessekonflikt, og en tidligere direktør for et organ, der udbetaler EU-midler, er blevet frifundet i en sag om embedsmisbrug og indgåelse af ugunstige aftaler i tre særskilte sager. Statsanklageren bør omhyggeligt analysere årsagerne til sådanne frifindelser, og der bør træffes foranstaltninger til afhjælpning af situationen, når det er hensigtsmæssigt. Disse bør omfatte henstillinger for behandlingen af fremtidige sager, når der er indkredset mangler i forbindelse med proceduren, eller af ankesager, når det fremgår, at domstolene ikke vurderede det bevismateriale, anklagemyndigheden havde fremlagt, ordentligt.

Kommissionens og uafhængige eksperter analyse af nogle af disse sager afslørede alvorlige svagheder ved *retsvæsenets praksis og undersøgelser*. Disse svagheder vedrører hovedsageligt indsamlingen af bevismateriale, beskyttelsen af vidner og den generelle mangel på efterforskningsstrategier samt overordnede finansielle undersøgelser og sikring af aktiver. Koordineringen inden for anklagemyndigheden

³ En af sagerne, der involverede en tidligere direktør for et statsagentur, blev sendt tilbage til anklagemyndigheden i juni 2010 og genoptaget, efter at der var udnævnt en ny dommer i sagen. I en anden sag, der involverede en tidligere minister, blev vidneforklaringerne trukket tilbage.

og mellem anklagere og politi bør forbedres. Dertil kommer så en forældet straffelov. Domstolene er for eftergivende, for forsigtige og alt for fokuseret på procedurer i stedet for at sikre, at retfærdigheden sker fyldest. Selv om revisionen af *straffeloven* går fremad, bør det overvejes at træffe øjeblikkelige afhjælpende foranstaltninger såsom at anvende kassationsdomstolens fortolkningsafgørelser eller foretage lovændringer, eftersom det ikke kan forventes, at den nye straffelov træder i kraft inden slutningen af 2013.

I november 2010 vedtog Bulgarien en strengere lov om *interessekonflikter*. Forsinkelser i udnævnelsen af medlemmerne af den særlige kommission, der skulle nedsættes i henhold til loven, og i etableringen af dens administration har ført til, at opfølgningen af sager, hvor der er tegn på interessekonflikter, har været afbrudt siden første kvartal 2011. Som følge heraf blev der ikke fulgt op på påstande om interessekonflikter i en vigtig sag i juni, der involverede en højtstående dommer. Kommissionen for interessekonflikter blev oprettet i juni 2011, men det stadig er nødvendigt at finde lokaler og personale og udarbejde en forretningsorden. I den forbindelse skal det påpeges, at svaghederne i forbindelse med politikeres, dommers og højtstående embedsmænds *formueangivelser og kontrollen heraf*, vækker bekymring. På nuværende tidspunkt straffes falske erklæringer ikke effektivt, og der følges ikke op på uoverensstemmelser. Efter den nye ændring af loven om handelsregistret, der har til formål at styrke databeskyttelsen, bør der gennemføres nye procedurer for at bevare gennemsigtigheden i forbindelse med oplysninger om virksomheder.

Bulgarien har fortsat gennemførelsen af en *integreret strategi* for at forebygge og straffe korruption og organiseret kriminalitet og har i den forbindelse truffet en række foranstaltninger. Samtidig er handlingsplanen fra 2010 om bekæmpelse af organiseret kriminalitet ikke blevet fuldstændig gennemført og er ikke blevet ajourført i 2011. Det gør gennemførelsen og koordineringen sværere. Et overordnet projekt med henblik på at analysere og udforme foranstaltninger til bekæmpelse af korruption på alle administrative områder, som blev iværksat i begyndelsen af 2010, har endnu ikke givet håndgribelige resultater, og der er ikke fastsat en tidsplan for projektets gennemførelse. Bulgarien bør overveje at fastsætte et sæt konkrete mål for bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet for de forskellige institutioner, der er involveret i gennemførelsen af den integrerede strategi. Bulgarien bør også inddrage eksterne eksperter og civilsamfundet i evalueringen af resultaterne af den integrerede strategi.

Som reaktion på henstillingerne fra Europarådets gruppe af stater mod korruption (GRECO) om gennemsigtighed i forbindelse med finansieringen af politiske partier medtog Bulgarien 11 af de 16 henstillinger i den nye valglov, der blev vedtaget i 2011. Den første test af valgloven vil være det kommende præsidentvalg og lokalvalgene.

Siden Kommissionens seneste årsrapport har Bulgarien udarbejdet en række ændringer til *loven om offentlige indkøb*, som bl.a. har til formål at forenkle og fremskynde procedurerne for offentlige indkøb. Bulgarien har desuden til hensigt at ændre loven om agenturet for tilsyn med de offentlige finanser for at gøre det muligt rutinemæssigt at kontrollere offentlige indkøb og udforme kontrollen på grundlag af risikovurderinger. Disse forbedringer på det retlige område hilses velkomne. Hovedudfordringen på området offentlige indkøb ligger dog fortsat i at sikre en

betydelig forbedring af den administrative kapacitet og kvaliteten af den administrative indsats.

3. KONKLUSIONER

Siden Kommissionens seneste vurdering i juli 2010 har den bulgarske regering vist vilje og beslutsomhed til at sætte gang i reformprocessen. Den har fortsat arbejdet med at reformere retsvæsenet, styrke lovgivningen vedrørende interessekonflikter og indledt en strukturreform inden for politiet og straffedomstolene. Det vil være nødvendigt i den næste periode fortsat at vise vilje til at gennemføre disse reformer og opnå faktuelle forbedringer, hvad angår udnævnelser, bedømmelser og kvalifikationer inden for retsvæsenet, og at oprette effektive strukturer, der skal tage sig af sager om organiseret kriminalitet. Vedtagelsen af den nye lov om konfiskation af aktiver vil udgøre et vigtigt resultat, der skal forbedre beskyttelsen mod organiseret kriminalitet og korruption.

Der er et presserende behov for betydelige forbedringer, hvad angår ansvarliggørelse og professionel praksis inden for retsvæsenet og efterforskningsmyndighederne for at nå overbevisende resultater, hvad angår bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet. Bulgarien bør gøre det til et nationalt prioriteret anliggende hurtigt at fortsætte sin reformstrategi for retsvæsenet og træffe yderligere foranstaltninger i retning af en grundlæggende reform af retsvæsenet.

4. HENSTILLINGER

Kommissionen opfordrer Bulgarien til at træffe foranstaltninger på nedenstående områder i lyset af dets vurdering af de fremskridt, landet har gjort siden juli 2010. Disse henstillinger bør hjælpe Bulgarien til at fokusere sin indsats for at forberede sig på Kommissionens overordnede vurdering af landets fremskridt inden for rammerne af mekanismen for samarbejde og kontrol i sommeren 2012.

1. Reform af retsvæsenet

- a) Fastsætte forslag til reform af det øverste retsråd, anklagemyndigheden ved kassationsdomstolen og anklagemyndigheden generelt, hvad angår strukturer, retlige beføjelser, sammensætning, udnævnelser og intern organisation.
- b) Gennemføre disse forslag ved hjælp af administrative foranstaltninger og lovændringer.

2. Gennemsigtighed inden for retsvæsenet og ansvarliggørelse af dets aktører

- c) Påvise resultater, hvad angår udnævnelser og bedømmelser, herunder udnævnelser til det øverste retsråd, som fuldt ud overholder principperne om gennemsigtighed, uafhængighed, integritet og faglig fortjeneste.
- d) Påvise resultater, hvad angår disciplinær og strafferetlig opfølgning af korruption og forsømmelighed inden for retsvæsenet.

- e) Sikre fuldstændig elektronisk adgang til domstolenes domme og begrundelserne for disse samt streng anvendelse af princippet om tilfældig fordeling af sager til domstolene.

3. Retsvæsenets praksis i forbindelse med straffesager

- f) Gennemføre en analyse sammen med internationale eksperter af efterforskningsmyndighedernes organisatoriske strukturer og praksis, retsforfølgningen (inklusive fælles team) og domstolene med henblik på at gøre efterforskningen og prøvelsen af sager på højt niveau mere effektiv. Forbedre samarbejdet blandt retsmyndigheder og med relevante administrative organer.
- g) Vedtage og gennemføre en detaljeret handlingsplan for at afhjælpe mangler i forbindelse med strukturer, forvaltning, personale, uddannelse, samarbejde og faglig praksis i samarbejde med internationale eksperter og civilsamfundet og oprette en fælles gruppe for overvågningen af gennemførelsen af handlingsplanen.
- h) Systematisk anmode om kassationsdomstolens fortolkningsafgørelser på områder, hvor retspraksis ikke er ensartet, og forbedre domstolens resultater på dette område.

4. Bekæmpelse af organiseret kriminalitet

- i) Afsætte passende ressourcer og personale til og fastlægge virkefeltet og den interne organisation for den særlige domstol og anklagemyndighed for organiseret kriminalitet for derved at sikre en effektiv retslig behandling af de vigtigste sager.
- j) Fortsætte reformen af politiet ved at forbedre politiet efterforskernes kapacitet, kvalifikationer og udstyr og afhjælpe manglerne, hvad angår integritet og uafhængighed i forbindelse med politiets indsats, bevisindsamlingen og vidnebeskyttelsen.
- k) Forbedre den overordnede koordinering af aktiviteter for at bekæmpe organiseret kriminalitet og korruption via gennemførelse af en detaljeret handlingsplan og anvendelse af en overvågningsmekanisme på begge områder i samarbejde med civilsamfundet.

5. Konfiskation af aktiver

- l) Vedtage lovgivning, der giver mulighed for ikke-domsbaseret konfiskation og rutinemæssig kontrol af højtstående tjenestemænds, dommeres og politikeres aktiver og påvise resultater på dette område.
- m) Skabe et effektivt samarbejde mellem kommissionen for konfiskation af aktiver, finansielle institutioner, administrative myndigheder og anklagemyndigheden, herunder fælles team, og påvisning af resultater, hvad angår sikring af aktiver ved iværksættelsen af efterforskning.

6. Bekæmpelse af korruption

- n) Skabe og uddanne net af specialiserede anklagere og efterforskere inden for økonomisk og finansiel kriminalitet i samarbejde med udenlandske eksperter, systematisk involvere dem i alle sager vedrørende økonomisk og finansiel kriminalitet, korruption, svig og hvidvaskning af penge og gennem fælles uddannelse og seminarer sikre, at disse anklagere har samme forståelse for bevisstandarden i sådanne sager som dommerne.
- o) Sikre anklagemyndighedens anvendelse af overordnede og proaktive efterforskningsstrategier, sammenkobling af relaterede sager og systematisk finansiel efterforskning.
- p) Ændre straffeloven for at gøre det lettere at sikre en retslig opfølgning af økonomisk og finansiel kriminalitet og embedsmisbrug.
- q) Fremlægge overbevisende resultater, hvad angår sanktioner i medfør af den ændrede lov om interessekonflikter.

7. Forebyggelse af korruption

- r) Påvise konkrete resultater, hvad angår gennemførelsen af et overordnet projekt ("Borkor") for at analysere og udforme foranstaltninger til bekæmpelse af korruption.
- s) Ændre ordningen for formueangivelser og kontrollen heraf ved at gøre det til et effektivt redskab til at afsløre tilfælde af ulovlig berigelse.
- t) Gennemføre alle GRECO's henstillinger, hvad angår gennemsigtighed i forbindelse med finansiering af politiske partier.
- u) Styrke den administrative kapacitet hos de myndigheder, der er kompetente på området offentlige indkøb med henblik på at rådgive de kontraherende myndigheder og sikre forudgående og efterfølgende kontrol af offentlige indkøb på grundlag af en risikovurdering.
- v) Anvende samme regler for interessekonflikter på alle offentligt ansatte, uanset om de er tjenestemænd eller ansat på individuelle tjenestekontrakter.